

הסופי של הלוחמים הפלסטינים בצידון. אפשר היה לחסל בקלות את כולם, אבל איש לא העלה בדעתו אפשרות כזו.

יותר מזה, בגמר הכיבוש הרג מחבל שניים מחיילי ברדלי בלילה היינו די ליברלים ונתנו לנשים וילדים להסתלק מהחוף והורדענו להם שלמחרת בבוקר הם צריכים לחזור. 24 שעות אחרי גמר הלחימה בא מחבל והרג שניים מחיילי. זה מרליק אצלך ברגע הראשון את רגש

„לא מלאכי'השרח של נטורי'קרתא או מתחנלי אלון'מורה ישמרו עלינו, ולא אנשי, יש גבולי פתרו את הבעיה"

הזעם. אפשר לעשות כאותו רגע מעשים של שקולים. למחרת בבוקר, עם אור ראשון, החלו חילופי'אש ורדפנו אחר המחבל. לאן הובילו העיקבות שלו? למקומם של צדיקי עולם, לבית-החולים של אותו רופא שווייצר, שהיה מיועד רק למחבלים. אורחים לא הורשו להיכנס לתוכו. אז כשמדברים על מוסר, צריך שהוא יהיה דריסטרי.

ובשמדברים על פגיעה בנשים וילדים?

זו תוצאה של המילחמה. אבל זו בהחלט לא מטרה, וזה ההבדל בין להניח פצצה באוטובוס...

ומה ההבדל בין זה לבין להרוג ילדה בשכס?

ידיעתם שהולכים על ביירות?

נכנסנו להליך של תכנון. למרות שהחיילים שחררו ואנחנו היינו בבית-המשכנו לשאת בעול ולמעשה נקבע שרק יחידה אחת תשתתף בכניסה לכיירות — אנחנו.

אם כך, כיצד טען אריאל שרון שסירבתם להתגייס?

זו בריוק השאלה. תוך כדי תהליך ההכנה נפגשנו עם רפול והיתה בינינו שיחה ידידותית של „מה נשמע ומה חדש" ואז הוא שאל: „מה יהיה אם תצטרכו להיכנס לכיירות." אמרנו: „גיכנס." והוא שאל: „ומה יגידו החיילים?" אמרנו: „הם לא יהיו שמחים מזה, אבל יעשו את זה." ובכלל, אין פה עניין של שימחה או עצב. לרגע לא עמדה בעינינו ולא בעינינו השאלה אם יש פה בעיה של חיילים שיסרכו ללכת על ביירות.

השיחה נגמרה בכך שהוא שאל באורח ידידותי מה יגידו החיילים על כיבוש ביירות?

כן, זו בערך היתה השיחה. התוצאה היתה שמכל מיני שיקולים פרטיים, שאני לא רוצה לפרט כרגע, הוחלט להגדיל את הכוחות שיכנסו לכיירות ואז התגלתה ההפתעתנו הפרשה שאנחנו ככלל לא מגויסים, ואומרים עלינו „חטיבה שלא רוצה להתגייס."

ומה היתה התגובה שלכם?

הלם אדיר! היינו היחידה הראשונה שגויסה לצורך כיבוש ביירות. השיחה עם רפול היתה באמת ידידותית. הוא התקבל במחויבותי'כפיים. הוא הרי בסך-הכל גדל מתוך היחידה. הרבה מהוותיקים מכירים אותו. נכון, השיחה היתה על כאביהבטן של כולנו. הרי לא היינו עדר של אידיוטים שראה את בנייני ביירות כאילו היו חולות סיני. היינו ממש בהלם.

מדוע לדעתך סיפר אריאל שרון את סיפור החטיבה שלא גויסה?

את שרון, היו שמועות כאילו זימן את מפקדי החטיבה לפגישה?

היה שלב שהוא ביקש לקרוא לנו, המפקדים, ולהבהיר את המיקרה. זה היה אחרי שהרמטכ"ל הכחיש בטלוויזיה את הסיפור. שמתנו מאוד. אבל עמוק בתוכי ידעתי, שבין הרברים של האיש ובין הביצוע יש מרחק רב, ועובדה. מאז הספקתי לאבר עין, אבל הוא עדיין לא פגש אותי.

אתה עדיין רוצה להיפגש עם אריאל שרון?

לא. בדיעבד אני שמח שלא נפגשנו, כי אני יודע שפגישה כזו היתה מסתיימת באקורדים לא נעימים.

ובאמת, אף אחד ביחידה לא התנגד לכיבוש ביירות?

היה מיגוון דיעות. אבל לא היה מושג של התנגדות. היו חלק שאמרו שחבל להקריב אפילו חייל אחד על כיבוש ביירות.

ומה אתה אמרת?

מעדיף שלא להביע את דעתי. אני רק יכול להגיד לך שלמרות ההתלבטויות הקשות, לא היה מצב שאמרתי לעצמי — אני את הפקודה הזו לא אבצע. אני, באופן אישי, לא הייתי זורק גט בשיטת אלי גבע.

גם אילו האמנת בכנות שכיבוש ביירות הוא שגיאה פאטאלית?

אני לא שם את כיבוש ביירות ככפיפה אחת עם הגדרות המילחמה. אם מדברים על של"ג, אפשר היה לעצור את הכוחות נקודה אחרת,

ואז נוצר משבר אי-אמון בין החיילים הלוחמים ובין שר-הביטחון?

כן. למרות שאנחנו לא פוגשים אותו יום יום בעבודה.

ומה היתה התחושה, כשהוא פוטר בעיקבות ועדת החקירה?

כאופן אישי חשתי מידה רבה של הקלה.

שר-הביטחון החדש, משה ארנס, בא לבקר אותך בבית-החולים מייד כשנכנס לתפקידו. הכרתם קודם?

לא היינו יחד בפלמ"ח. אני מניח שהוא שמע עלי מהמערכת, בא לבקר ושוחחנו.

הוא מוצא חן בעיניך?

רבר אחד בטוח — לא אני ממנה ולא אני מפקד שרייביטחון. אני יכול להשפיע רק דרך המוח האלקטורלי הפעוש שלי. בתחום הסטנדרט של ההתנהגות החברתית והצר החזותי, משה ארנס הוא עולם אחר לגמרי.

לפני כמה חודשים נסעצת ואיבדת את עיניך, כיצד נסעצת?

בשירות המילואים האחרון שלי כלכנו, כ-23 באוגוסט, יצאתי לפעילות שיגרתית נגד מחבלים בשטח. הייתי בגי'פ עם עוד שלושה איש, ואז הם הפעילו עלינו מיטען צד.

אתה נוהג לצאת לסוירים בשטח ביחד עם החיילים?

הסיסמה של הצנחנים איננה זו של הגנרל

בקר מתדרך את חייליו
בעיני רוחי מעולם לא ראיתי איך כיבוש ביירות ישמור על הגליל!

המקסימאלי שצועק — קדימה! אצלנו, כמו שאת בוודאי יודעת, אומרים — אחרי! היינו בקטע של נטייה עם החיילים, ואז בגלל שגי'פ הוא רכב קל לפגיעה הם הפעילו את מיטען הצד. זה קרה מצפון-מזרח לבקעה. ארבעתנו נפצענו כמה שנקרא בו'ארגון הצבאי — אורח קל.

לאבד עין זה נקרא להיסצע קל?

לאבר עין או להיפגע בגפיים זה קל.

זו סצינתך הראשונה?

לא, הרביעית. נפצעתי קשה מאוד בששת-הימים בכיבוש הרמה, נפצעתי ביוס-הכיפורים, נפצעתי במהלך אימונים ונפצעתי עשיו. אני מוכרח להגיד, וזה חשוב שתכתבי, שלרעג אחד, למרות חילוקי-הדעות בעניין המילחמה, לא הרגשתי טינה או שחבל שעשיתי דברים והלכה לי העין. להיפך, אני מאמין בציונות ורואה במה שקרה לי הגשמת הציונות. אני קצין קרבי ונמצא בקו האש הראשון ואני יודע מה הסיכון וראיתי את זה בעיניים פקוחות. זה עניין של הסתברות — אם לא נפצעת בפעם הראשונה בטוח שתפצע בשנייה או בשלישית.

לפי חוק ההסתברות אתה רואה בעיניים פקוחות גם את העובדה שאם לא נהרגת בפעם הראשונה, אז תיהרג בשנייה או בשלישית?

כן. חייל קרבי צריך להביא את זה בחשבון. חבל שהלכה לי העין, חבל גם כשהולכת ציפורן, אבל זה לא אומר שאני חושב שצריך להכניס כעת את הצבא לארגוני פלאגל ולהניח אותו ברינוגוף, כי כאן יותר בטוח. לוחם מגן על פיסת קרקע הנקראת מולדת וזה הסיכון שהוא לוקח על עצמו והסיכון הוא לא בערכו-מגובל. הרי המרחק בין רסיס בעין ורסיס במוח הוא מילימטר, שלא לרבר על המרחק בין רסיס בעמוד-השדרה שפעם חטפתי, ובין רסיס בעורק הראשי. במילחמה זה הכל עניין של מול.

ואולי היתה אז תוצאה אחרת למילחמה, בוודאי כמיספר הנפגעים.

בדיעבד, האם לדעתך צריך היה לכבוש את ביירות?

בעיני רוחי מעולם לא ראיתי איך כיבוש ביירות ישמור על הגליל. אפשר היה לדעת להעצר נקודה אחרת.

בקילומטר ה-40?

אין בצבא מושג של קילומטר. בצבא יש מושג של קרקע. עוצרים איפה שיותר נוח ואיפה שיש סיכוי לפחות נפגעים. זה יכול להיגמר ב-40 קילומטר ובתוצאה רעה, וזה יכול להיגמר ב-20 קילומטר ובתנאים מצויינים. הוויכוח על הנקודה נחלק, יש בנייני שחושבים שצריך היה להעצר בוהרני, יש כאלה שחושבים שנהר הסנין מדרום לצידון הספיק, ויש הטוענים כי האוולי מצפון לצידון היה די והותר.

„היינו היחידה הראשונה שגויסה לצורך כיבוש ביירות, ואריק אמר שסידנו להתגייס"

האם הסיפור של החטיבה שלא גויסה גרם לרמורליזציה אצלכם?

המושג רמורליזציה לא תפס אצלנו. לא פגע במוטיבציה של אהבת מולדת וכוח לחימה. אבל עמר מולנו סימך-שאלה אדיר, איפה באמת עוברת האמת. אם הוא משקר נמצח נחושה במיקרה כמו שלנו, מה קורה בנושאים יותר סודיים ויותר כואבים.

בקר מקבל צלי"ש מדרו
כולם יודעים שבמילחמה יש מוות ופציעה. מפקד לא צריך להתמודד עם זה!

הוא עשה את זה כתוצאה משיקולים פוליטיים מובהקים. הוא רצה להגיד — הנה יפייחנפש מנגחים את הגנאים בהחלטות אסטרטגיות. הוא רצה להגיד — תראו למה הגענו כתוצאה מהפימפום של אמצעי-התיקשורת, שאפילו יחידה כזו מוכחרת לא מוכנה להתגייס.

אני בעסך הזה, ומרגיש דבר שאני לא חושב שאף פעם יעבור לי. אריק טען שאף אחד לא מרגיש באמת מה קורה ביחידות, שעיתונאים יושבים בבית סוקולוב ובבתי-הקפה וכותבים דברים שהם לא מבינים בהם. הוא טען שהוא מכיר לפרטי פזעים את רגשות החיילים. אם אמנם כך, ואם אמנם, כדבריו, היתה התמוטטות ביחידה כליכך מוכחרת, איפה הוא היה? איך זה שהוא לא בא לפגוש את היחידה הזו שנהרסה עד כדי כך שלא רצתה להתגייס? ואם לא את כל היחידה, אז לפחות את המפקדים.

צריך אומץ ציבורי ממדרגה ראשונה, כדי לעמוד עם השקר שלך מול עיניים מאשימות. לכן הוא לא בא. הרבה יותר קל לעמוד מאחרי השקר שלך דרך העיתון. זה קל יותר מאשר פנים אל פנים עם החיילים, לכן הוא לא בא! ובכלל, אם כך העדיף את המצב, איך זה הוא מטיל על יחידה כזו את אחד התפקידים הקשים ביותר במילחמה — את כיבוש ביירות?

גם אחרי המילחמה לא פגשתם

בעיני לירות באזרח זה מעשה פלילי, לא אקט מילחמתי. זה סיפור התרגלות והביצה. אף אחד לא יודע איפה זה התחיל ואיפה זה נגמר.

זה התחיל עם כיבוש השטחים במילחמת ששת-הימים.

אני מאוד שמח שתקופת מתושלח עברה. אחרת היית מסתכלת על זה כפרספקטיבה הזו. מה שאת אומרת זו קריאת תגר על מימד החיים והמוות. איפה היתה בעצם ההתחלה? האם התיישבות עם ישראל בארץ כנען וסילוק העמלקים היתה ההתחלה? הרי אפשר ללכת עוד ועוד אחורה.

אין לך ספק כי הדברים היו צריכים להישות כפי שנעשיו?

אני חושב שלחימה ופיינפס לא הולכים ביחד. אבל גם להיות יפהנפש וגם לצפות שמישהו יעשה את העבודה כשביילך, זה פטנט שאני לא מכיר. שרית ישי שוכחת שהיא יושבת על כיסא והכיסא עומד על רגליה והריצפה מונחת על ארמה שהיא שלה.

היית סמח"ט החטיבה שלא גויסה, מהו האמת מאחרי הסיפור הזה?

זמן קצר אחרי גמר הקרבות השתחררה היחידה, כשסגל הפיקוד ממשך להיות בתמונה.